

BUTTONARIUM
OGÓLNOPOLSKA
@ KOLEKCJA GUZIKÓW

www.buttonarium.eu

Karta katalogowa guzika btrm003847

Dane szczegółowe

Właściciel: **wujo**
Kraj: **Polska**
Okres historyczny: **Królestwo Polskie (Polska)**
Znaleziono: **b.d.**
Materiał awersu: **mosiądz**
Materiał rewersu: **g.jednorodny**
Wykończenie: **brak**
Sygnowanie: **BUCH = БУХЪ**
Wytwórca: **BUCH = БУХЪ (Санкт-Петербург)**
Średnica: **26.0 mm**
Typ uszka: **dрут**
Rant: **●-||**
Profil: **(- jednowarstwowy, wypukły**

Występujące elementy

- korona [zamknięta]
- orzeł

Przeznaczenie

- wojskowy

Ostatnia aktualizacja: **2017-08-18 09:28**

Plik wygenerowano ze strony www.buttonarium.eu 2026.05.12

Opis guzika btrm003847

Polski guzik wojskowy z okresu Królestwa Polskiego

© buttonarium.eu

Awers przedstawia orła w koronie zamkniętej, z podwójnym, wypukłym rantem na obrzeżu guzika.

Rewers sygnowany: (gałązka) TRANZSCHEL BUCH (gałązka) ST.PETERSBURG (orzeł dwugłowy).

Przeznaczenie i datowanie

Według Wal. Bagińskiego guziki tego typu nosili: *Generałowie, adjutanci, sztab główny, sztab kwat. gen., oficerowie na reformie, korpus kadetów i administracja wojenna, mieli guziki białe (srebrne lub posrebrzane) z orłem. (Rys. 26 do 36)*. Guziki te obowiązywały w okresie od ok. roku 1815 do 1831/1832 roku, czyli do upadku Powstania listopadowego.

Uwaga

W książce *GUZIKI Przewodnik dla kolekcjonerów* (Boczkowski, Jaroszyński-Wolfram, Gładki - Warszawa 1999) autorzy, na 28 stronie, dzielą guziki z orłami na dwa rodzaje:

- **guziki z orłem o "szyi wygiętej"** - guziki srebrne dla generałów, oficerów sztabowych i adjutantów, o kształcie wypukłym, z wyrazistym, wytłoczonym wypukło (en relief) orłem w koronie, o wrzecionowatym tułowi i wygiętej szyi, o pełnych i masywnych kształtach. Wykonane ze srebra, mosiądzu srebrzonego lub mosiądzu pokrytego srebrną blaszką, o średnicy: duże 26 mm i małe 18 mm.
- **guziki z orłem o "szyi prostej"** - guziki srebrne dla urzędników administracji wojskowej i profesorów, o kształcie płaskim, z odmiennym wizerunkiem orła w koronie o prostej szyi, mniejszym i delikatniejszej budowy. Wykonane także ze srebra, mosiądzu srebrzonego lub mosiądzu pokrytego srebrną blaszką oraz białego metalu, o średnicy: duże 24 mm i małe 18 mm.

Niestety nie podano źródła powyższej informacji. Analizując rysunki guzików z orłami z okresu Królestwa Polskiego zaprezentowane w broszurze Bagińskiego (odnośnik poniżej) można dojść do wniosku, że wszystkie białe guziki z orłami były przeznaczone dla generałów, adjutantów, kadry sztabu głównego, kadry sztabu kwatermistrzostwa generalnego, oficerów na reformie, korpusu kadetów oraz kadry administracji wojennej.

Źródła

- [Podobne guziki na stronie Buttonarium Polska](#)
- [Bagiński Wal. - DAWNE GUZIKI POLSKIE, Kraków 1899](#)
- [Boczkowski W., Jaroszyński-Wolfram M., Gładki K. - GUZIKI Przewodnik dla kolekcjonerów, Warszawa 1999](#)
- [Gembarzewski Br. - Rodowody pułków polskich i oddziałów równorzędnych od 1717 do 1831, Warszawa 1925](#)
- [Gembarzewski Br. - Wojsko polskie : Królestwo Polskie : 1815-1830, Warszawa 1903](#)
- [Krupop D. - GUZIKI MUNDUROWE 1792-1945 tom 1, Łódź 2011](#)
- [Rocznik wojskowy Królestwa Polskiego na lata 1817-1827 oraz 1829-1930](#)
- [Wikipedia.pl - Korpus kadetów \(Polska\)](#)
- [Wikipedia.pl - Królestwo Polskie \(kongresowe\)](#)
- [Wikipedia.pl - Mundur Wojska Polskiego Królestwa Kongresowego](#)
- [Wikipedia.pl - Powstanie listopadowe](#)
- [Wikipedia.pl - Wojsko Polskie Królestwa Kongresowego](#)
- www.ojczyzna-suwalszczyzna.pl - Guziki wojskowe z okresu Księstwa Warszawskiego i Królestwa Polskiego

Wytwórca: BUCH = БУХЪ (Санкт-Петербург)

Buch = БУХЪ, fabryka guzików należąca do braci Buch (Бухъ), została założona w Petersburgu w 1816 roku. W 1829 roku fabryką zarządzali kupcy Transzel (Траншель) i Buch. W spisie wystawy przemysłowej w Petersburgu w 1833 roku figurują jeszcze obaj właściciele, natomiast na wystawie w 1843 roku w Moskwie jako właściciele fabryki są wymienieni tylko bracia Buch. W 1890 roku fabrykę przejął kupiec Fryderyk Karłowicz Gutchejl (Ф.-К. А. Гутхейль), jednak nadal produkował on guziki pod marką braci Buch, co najmniej do roku 1913 (ostatni zapis w książce adresowej Petersburga).

*) Opis wymaga uzupełnienia:

sprawa spółki BUCH - NORBLIN Warszawa,

oraz sprawa spółki BUCH - RÜKERT.

Spółka Buch & Rukert mieściła się w Warszawie na ul. Długiej nr 557.

Kamienica nr 557 należała do Jakuba i Teofila Piotrowskich (wg. danych z 1852 roku). Panowie byli członkami Delegacji Miejskiej powołanej w 1861 roku.

Proszę o pomoc w uzupełnieniu tego opisu

Źródła

- [Dubrowska M., Sołtan A. - Wytwórnice guzików w dziewiętnastowiecznej Warszawie i ich produkcja, Almanach Muzealny 3,](#)

Warszawa 2001

 Wikipedia.pl - Zakład Platerniczny Norblinów

 www.ipsb.nina.gov.pl - Spółka Akcyjna Fabryk Metalowych - Fabryka "Norblin, Bracia Buch i T. Werner" w Głownie - widok ogólny na zakład

 www.madein.waw.pl - Spółka Akcyjna Fabryk Metalowych P.F. „Norblin, B-cia Buch i T. Werner” w Warszawie

 www.pugoviza.ru - БР. БУХ

 www.pugoviza.ru - БУХ

 www.pugoviza.ru - поставщик двора ЕИВ

 www.pugoviza.ru - ТРАНШЕЛЬ и БУХ

 www.sieczkimniejszosci.waw.pl - Spółka Akcyjna Fabryk Metalowych p.f. „Norblin, Bracia Buch i T. Werner”

 www.zw.com.pl - Dziwne dzieje Norblina

Przy opracowaniu opisu wykorzystano informacje od użytkowników oraz wnioski z analizy guzików w Buttonarium.

*Jeśli chciałbyś coś dodać do tego opisu, to napisz poniżej komentarz. **Nie zapomnij podać źródeł tych informacji.***

Ostatnia aktualizacja: **2017-11-17 14:45**

Plik wygenerowano ze strony www.buttonarium.eu 2026.05.12